

**PROGRAMSKE SMERNICE
SINDIKATA DELAVCEV PROMETA IN ZVEZ
ZA OBDOBJE 2018-2023**

UVOD

Da bi lahko pametno in razumno odločali o dejanjih v prihodnosti, moramo poznati tudi našo preteklost. In preteklost nas uči, da so se delavska gibanja vse od svojega nastanka soočala z velikim nasprotovanjem lastnikov kapitala. Nobena od pravic, ki jo v pravni in socialni državi, kakršna Slovenija po Ustavi RS je, ni prišla sama po sebi. Vsaka izmed pravic delavcev je bila izborjena, velikokrat žal tudi s krvjo.

Civilizacijski napredek nam je prinesel sistem, ki je vsaj na zunaj manj krut. Zagotovljene so nam pravice do plačila za opravljenega dela, omejenega delovnega časa, pravica do počitka, do varnega in zdravega delovnega okolja, brez šikaniranja in diskriminacije, pravica do plačila za posebne pogoje dela, do povračila stroškov, do svobodnega sindikalnega delovanja,... Pa je v resnici vedno tako? Največji izziv sindikatov v tem trenutku ni zgolj izboriti si nove pravice in obraniti stare, temveč zagotoviti, da se tiste, ki jih naš pravni red že določa, sploh lahko uveljavijo. In pri tem sindikati velikokrat naletimo na bolezen sedanje družbe: pasivnost in pomanjkanje medsebojne solidarnosti.

Naša temeljna naloga in izziv je tako spodbuditi naše člane in potencialne člane, da se postavijo zase in za svoj prav. Da verjamejo, da skupaj zmoremo več in pridemo dlje! Da se zavedajo odrekanih in težkih bojev delavcev preteklih obdobij, zaradi katerih sedaj lahko imajo to, kar imajo! In da seveda upajo zahtevati tudi več in bolje.

ČLANSTVO

Naša temeljna naloga naslednjega mandatnega obdobja bo povečati število članov, vključenih v Sindikat delavcev prometa in zvez. Analize zadnjega obdobja nam kažejo, da se je trend padanja članstva pričel ustavljati. Da se s ciljnimi akcijami, odmevnimi medijskimi pojavljanji in predvsem z aktivnim in dobrim delom vseh nas da prepričati tudi mlajše in dosedanje nečlane k včlanitvi v sindikat.

Prvi predpogoj za povečanje članstva je dober in pogumen predsednik. Biti predsednik sindikata v podjetju je čast, pa tudi velika odgovornost. Predsednik, ki najde stik s svojimi sodelavci, ki je socialen, ki se ne boji nastopiti za interese zaposlenih, bo predsednik, ki bo uspešen pri včlanjevanju. Pri tem mora krovna organizacija sindikata pomagati s pravno pomočjo, s sodelovanjem, predvsem pa z izobraževanjem vseh sindikalnih zaupnikov.

Cilj naslednjega mandata je povečati število sodelujočih na izobraževanjih v okviru Sindikalne akademije ZSSS, pa tudi lastnih izobraževanj. Predvsem bo poudarek na novih aktivistih, ki potrebujejo opremljenost z osnovnimi sindikalnimi pojmi.

Včlanjevanje v sindikat se bo spodbujalo tudi preko aktivnosti ZSSS in njene Komisije za včlanjevanje, kjer smo aktivni, potencialno pa tudi s spodbudami tistim, ki bodo pri včlanjevanju najuspešnejši.

Naša naloga bo načrtovano delo na področju pridobivanja članstva tako v sindikalno organiziranih podjetjih, kot v novih podjetjih v naših dejavnostih. Sproti bomo opravljali evalvacijo naših uspehov in si zadajali nove cilje.

Sindikat mora poiskati način, kako v članstvo pridobiti nekatere kategorije, ki so sedaj premalo zastopane: mlade, višje izobražene,...

Ugodnosti, prednosti članstva

Povezanost in pripadnost članstva se gradi tudi s sistemom ugodnosti, z druženjem in sprostivitvijo. Poskrbeti moramo, da bo vsak, ki včlanjuje, dobro poznal ugodnosti, ki jih članu omogoča včlanitev v sindikat!

V okviru ZSSS bomo zagovarjali izboljšanje in posodobitev kartice ugodnosti, ki bi lahko bila naša konkurenčna prednost, če bo zaživela v svojem neizkoriščenem potencialu.

Članom bomo še naprej ponujali ugodnosti (nezgodno zavarovanje, prejemanje delavskega glasila, ugodnejše kreditiranje, sistem solidarnostnih pomoči, brezplačno pravno pomoč, koriščenje počitniških ugodnosti, organiziranje skupnih druženj...).

Letna športna druženja so pomembna za ohranjanje pripadnosti in za povezanost članov sindikata zato si bomo prizadevali še povečati obisk članov na teh dogodkih.

Počitniške kapacitete so pomembna prednost sindikata, poskrbeti moramo za še večjo izkoriščenost kapacitet, kar bo pomenilo, da je več članov imelo korist oddiha v naših prostorih, za SDPZ pa to pomeni večjo ekonomsko učinkovitost.

INFORMIRANJE, KOMUNICIRANJE

Veliko uspehov, ki jih sindikalni predstavniki dosežemo na pogajanjih, pri naših članih, za katere se trudimo in borimo, ostane neopaženo. Opažamo, da svojih uspehov ne znamo vedno dovolj učinkovito oglaševati našim članom. Naučiti se moramo tudi, kako biti ponosen na svoje delo in kako o svojih dosežkih obveščati članstvo. Članstvo in potencialni člani morajo prepoznati aktivno delo predsednikov in strokovnih sodelavcev. Pri tem moramo znati ustrezno in učinkovito komunicirati s člani na vseh

nivojih organiziranosti sindikata. Pri tem nam je kot komunikacijsko orodje v veliko pomoč Delavska enotnost. Naš cilj in namen je, da delavsko glasilo

ostane ena izmed ugodnosti, ki jo zagotavljamo vsem članom. Vsak izmed predsednikov lahko glasilo uporabi, kadar želi nekaj sporočiti bodisi svojim članom, bodisi širši javnosti. Razvijali bomo tudi ostale komunikacijske kanale. Še bolj se bo razširila uporaba naše Facebook skupine, spletne strani, določene vsebine pa bomo komunicirali tudi s pomočjo ZSSS ali preko medijev. Več bomo prisotni v javnosti, organizirali bomo tiskovne konference in opozarjali na aktualne težave. S tem bomo utrjevali javno podobo našega sindikata in ZSSS ter povečevali prepoznavnost, kar naj se odrazi tudi na povečevanju članstva.

SODELOVANJE V ORGANIH, ORGANIZIRANOST

Na podlagi spremenjenega statuta SDPZ bo delovanje organov SDPZ še bolj jasno in transparentno. V organe SDPZ na različnih ravneh delovanja naj se aktivno vključujejo vsi sindikati v dejavnosti. Pri tem naj nam bo vodilo vsebina, ne forma. Zgolj z aktivnim delom na vseh ravneh organiziranosti bomo imeli aktivno in informirano članstvo, ki bo čutilo pripadnost sindikatu delavcev prometa in zvez in sindikalni ideji. SDPZ ocenjuje pomembnost dobrih sodelavcev ZSSS na terenu, saj so le-ti prvi, ki stopajo v stik s predsedniki in z dejanskimi člani SDPZ. Povečati je treba vključenost vseh deležnikov na terenu, delati neposredno s člani in jih vključevati v aktivno delo. Podpiramo delo območnih odborov, kjer le-ti delujejo, skladno s statutom.

Sprememba organiziranosti teritorialne organiziranosti ZSSS naj bo izziv tudi za naš sindikat. Zahtevati moramo, da se delo na terenu okrepi, postaviti naše prioritete in vztrajati pri nivoju skrbi za člane, ki jo le-ti potrebujejo.

Republiški odbor, kot najvišji organ SDPZ med dvema skupščinama bo še nadalje obravnaval vsa aktualna vprašanja, se opredeljeval do ključnih izzivov in usmerjal delovanje našega sindikata. Člani republiškega odbora pa naj sprejete sklepe nato tudi izvajajo in sporočajo v svoje sredine.

SOCIALNI DIALOG

Delovno pravna vprašanja in normativno urejanje delovnih razmerij

Na zakonodajni ravni se bomo gotovo soočali s težnjami po spremembi delovnopravne zakonodaje, Zakona o delovnih razmerjih, Zakona o urejanju trga dela, Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, Zakona o zdravstvenem zavarovanju, ...

V okviru ZSSS se bo SDPZ aktivno vključeval v vse aktivnosti, ki bodo potrebne v zvezi z uveljavljanjem interesov zaposlenih. Stalno moramo spremljati stanje na področju

delovnopравниh razmerij v dejavnosti in prakso s tega področja v naših družbah, zakonodajo in sodno prakso.

Analizirali bomo stanje v dejavnosti s pomočjo ustreznih anket in zbiranjem informacij ter aktivno in sistematično opozarjali pristojne organe na kršitve zakonodaje in kolektivnih pogodb.

Pripravljali bomo pisna navodila, priporočila ter strokovne podlage in se aktivno udeleževali pogajanju in ostalih aktivnosti sindikalnih zaupnikov v podjetjih.

Na panožni ravni moramo poskrbeti za kvaliteto obstoječih kolektivnih pogodb. Pogajalske skupine pri spreminjanju kolektivnih pogodb morajo biti aktivne, usposobljene in se truditi za urejeno panožno kolektivno pogodbo. Na vseh področjih pa, kjer kolektivne pogodbe na ravni dejavnosti še ni ali pa je bila v preteklosti odpovedana, je potrebno uporabiti vse načine za doseg našega cilja, sklenitve kolektivne pogodbe. Področja, ki niso urejena s kolektivno pogodbo so namreč soočena z veliko hujšimi pritiski delodajalcev, tam gre tudi za veliko več nezakonitosti, neurejenih delovnih razmer, kar ovira celo normalno konkurenčno delovanje podjetij v panogi. Združenja delodajalcev je treba zato prepričati, da je sklenitev kolektivne pogodbe in urejenost panoge tudi njihov interes, za doseganje stabilnega poslovnega okolja.

Plačna politika

Strokovno spremljanje in poznavanje ekonomskega položaja celotne panoge in njenih posameznih delov je izrednega pomena za argumentirano razpravo na realnih osnovah znotraj sindikata kot tudi z delodajalci v socialnem dialogu. Plače in standard delavcev naj odražajo uspešno poslovanje panoge, delavci pa naj bodo deležni pozitivnih učinkov uspešnega poslovanja.

V zadnjem obdobju se veliko govori o potrebi po spremembi plačnega modela, ki bo odražal dejansko stanje v dejavnostih. Tarifne priloge vseh kolektivnih pogodb namreč ne izražajo realnih plač, saj so dejansko izplačane plače bistveno višje kot opredeljene s tarifnimi razredi. Naš cilj je oblikovanje takega modela plač, kjer bo prvi tarifni razred opredeljen z zneskom minimalne plače. Gre za enega izmed dolgoročnih ciljev ZSSS, kjer bomo sodelovali. Tudi sami na panožnih pogajanjih bomo stremeli k temu, da se tarifni razredi približajo realnosti, saj s tem aktualiziramo pomen panožne kolektivne pogodbe in naše vloge socialnega partnerja. Le tako tudi dosežemo namen preostalih delov plače, pole osnovne plače, to je različnih dodatkov. V sedanjih razmerah se vpliv plačila dodatkov (na primer za delovno dobo ipd) porazgubi v znesku do minimalne plače, kar povzroča nepravilnost obstoječega plačnega modela in veliko sploščenost plačne distribucije (vsi smo plačani skoraj enako).

SDPZ bo skozi pogajanja na podjetniški ravni oblikovala tudi plačno politiko v podjetjih.

SDPZ bo tudi nadalje vztrajala pri ohranjanju realne vrednosti dogovorjenih plač v socialnem dialogu. To pomeni vključevanje določb o eskalaciji, uskladitvi rasti plač z rastjo življenjskih stroškov.

Podpirali in aktivno sodelovali bomo pri nadaljnjih prizadevanjih ZSSS pri izvzemanju dodatkov iz zneska minimalne plače, saj zanje ni nobenega utemeljenega razloga.

Naš kratkoročni cilj je tudi dokončno doseči uveljavitev Zakona o razveljavitvi Zakona o višini povračil v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov, ki je že bil v medresorskem usklajevanju, sedaj pa preko Ekonomskega socialnega sveta zopet prihaja v obravnavo, tokrat vlade in parlamenta v novi sestavi.

MEDNARODNO SODELOVANJE

European transport workers federation - Evropska federacija delavcev v prevozi (ETF) je evropska sindikalna organizacija, ki združuje prevoznike sindikate iz Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in držav Srednje in Vzhodne Evrope. ETF je bila ustanovljena na ustanovnem kongresu v Bruslju 14. in 15. junija 1999, vendar imajo korenine v vseevropskih organizacijah prevoznih sindikatov, ki se raztezajo od 60 let nazaj.

Danes ETF predstavlja več kot 5 milijonov transportnih delavcev iz več kot 200 transportnih sindikatov in 41 evropskih držav. Ti delavci delajo v vseh delih prometne industrije, na kopnem, morju in v zraku.

The European Federation of Public Service Unions (EPSU), evropska federacija sindikatov javnih servisa povezuje sindikate v Evropi iz dejavnosti, ki izvajajo javno službo, med drugim tudi izvajanje javne službe poštne storitve. Na evropski ravni se ukvarjajo z vplivanjem na odločevalce. Zastopajo 8 milijonov zaposlenih po celotni Evropi.

Obe federaciji panožnih sindikatov sta tudi del Evropske konfederacije sindikatov (ETUC, European Trade Union Confederation).

Kot posledica evropskih povezav, mobilnosti tako delovne sile, kot kapitala, je nujno, da se povežemo s svojimi kolegi v drugih evropskih državah. Veliko je podjetij, ki so v tuji lasti, tudi naša podjetja se širijo v tujino. V primeru multinacionalk je pomembno

tudi delovanje evropskih svetov delavcev. Povezave so koristne zaradi izmenjave dobrih praks, novih znanj in izkušenj.

Poleg tega obstaja čedalje več predpisov, ki nastajajo v evropskih institucijah. Sprejemajo se direktive, ki se prenašajo v naš pravni red, Uredbe, ki so neposredno uporabljive. Ugotavljamo, da je potrebno aktivno vplivati tudi na evropsko politiko v posamezni dejavnosti, kjer se združenja delodajalcev naše panoge in predstavniki ministrstev že aktivno vključujejo.

Pomembno je tudi sodelovanje ZSSS v ETUC in v delovnih telesih mednarodnih organizacij, vendar je nujno sodelovanje v predhodnih postopkih, ko so predpisi še v nastajanju na panožni ravni.

Z aktivnim udejstvovanjem bodisi kot aktiven član katere izmed evropskih organizacij sindikatov, bodisi preko naših kolegov iz drugih sindikati v dejavnosti v okviru ZSSS lahko tvorno prispevamo k oblikovanju evropskih politik, pridobimo nova znanja in izkušnje, omogočimo izobraževanja našim sindikalnim zaupnikom in navežemo stike z našimi kolegi s podobnimi izzivi.